

17.10.2023

MML 97104/03 04/2023

TUTKIMUSLUPAPÄÄTÖS

HAKIJA

Fingrid Oyj

HAKEMUS

Hakija on 28.7.2023 päivätyllä hakemuksella pyytänyt Maanmittauslaitokselta kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastamisesta annetun lain (lunastuslaki) 84 § mukaista tutkimuslupaa 400 kV voimajohdon Ulvila-Seinäjoki johtojärjestelyille Honkajoen sähköasemalle Kankaanpään kaupungin alueella. Tutkimuslupaa haetaan kolmeksi vuodeksi luvan myöntämispäivästä lukien. Tutkimuslupaa haetaan 400 kilovoltin (kV) voimajohdon johtojärjestelyille, jotka suunnitellaan Fingrid Oyj:n uudelle Honkajoen sähköasemalle. Johtojärjestelyt sijoittuvat uuteen johtokäytävään ja niiden kokonaispituus on noin 1 km. Tutkimus tehdään johdon suunniteltuun tarvittavien lähtötietojen sekä johdon lunastuslupahakemuksessa tarvittavien tietojen selvittämiseksi hakemuksen kuvassa 1 osoitetun aluerajauksen alueelle.

Taustaa

Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen sähköjärjestelmän toimivuudesta sähkömarkkinalain (588/2013) perusteella sille myönnetyn sähköverkkoluvan ehtojen mukaisesti. Yhtiön on hoidettava sähkömarkkinalain edellyttämät velvoitteet pitkäjänteisesti siten, että kantaverkko on käyttövarma ja siirtokyvyltään riittävä.

Fingrid Oyj on perustettu vuonna 1996 ja sen operatiivinen toiminta alkoi syyskuussa 1997. Yhtiö omistaa Suomen kantaverkon ja kaikki merkittävät ulkomaanyhteydet. Voimajohtoja on yhteensä noin 14 000 kilometriä ja sähköasemia yli sata. Yhtiön asiakkaina on sähköntuottajia, sähkömarkkinatoimijoita, suurteollisuusyrityksiä sekä sähköyhtiöitä.

Osana kantaverkon kehittämissuunnitelmaa tarvitaan Honkajoen uusi sähköasema ja tarpeellisten liityntäjohtojen rakentamista sähkönsiirron varmistamiseksi länsirannikon lisääntyvän sähköntuotannon myötä.

Johtojärjestelyiden alueelta on tilattu luontoselvitykset, joiden valmistumista odotetaan.

Hakija toteaa hakemuksessaan, että hankkeen voidaan katsoa olevan lunastuslain 4 §:ssä mainitun yleisen tarpeen vaatima.

Hankkeen perustelut

Kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:llä on sähkömarkkinalakiin (588/2013) perustuvat velvoitteet järjestelmävastuusta ja verkon kehittämisestä. Kantaverkon kehittämisessä

17.10.2023

MML 97104/03 04/2023

otetaan huomioon Suomen energia- ja ilmastostrategia, eurooppalaisten sähkömarkkinoiden kehitys- ja asiakastarpeet sekä verkon ikääntyminen.

Länsirannikon alueella on suunnitteilla merkittäviä tuulivoimahankkeita, joiden liittäminen kantaverkkoon edellyttää kantaverkon kehittämistä alueella. Tuulivoiman liittäminen edellyttää uuden Honkajoen sähköaseman ja tarpeellisten liityntäjohtojen rakentamista. Tulevaisuudessa varaudutaan myös uuden sähköaseman liittämiseen 400 kV runkoverkkoon yhä uusien tuulivoimahankkeiden liittämiseksi.

Fingrid Oyj suunnittelee sähköaseman ja 400 kV rakenteisen voimajohdon Seinäjoki-Ulvila liittämistä uudelle sähköasemalleen. Uusi sähköasema toteutetaan 400 kV kytkinlaitoksena.

Hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ole mahdollista, koska sähkönsiirtoa ei voida tulevaisuudessa hoitaa nykyisellä kantaverkolla ja ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta. Suunniteltavan sähköaseman ja sen edellyttämien voimajohtojen toteuttamatta jättäminen rajoittaisi uusiutuvan energian liittämistä sähköverkkoon eikä kantaverkkoyhtiö tällöin toimisi sähkömarkkinalain (588/2013) mukaisesti.

Maankäyttö ja ympäristöselvitys

Hankkeesta tehdään luontoselvitys, joka on valmistumassa. Selvityksestä vastaa FCG Oy.

Hankkeen tekniset tiedot

Uuden 400 kV voimajohdon johtojärjestelyiden perusratkaisuna käytettävä pylvästyyppi on haruusin tuettu, teräksestä valmistettu kaksijalkainen portaalipylväs. Voimajohdon rakentamiseen käytetään Suomessa voimajohtorakenteita koskevat normit täyttäviä ja käyttöön hyväksytyjä pylvästyyppiejä. Virtajohtimina käytetään Finch-johtimia. Esisuunnitteluvaiheessa johtoalueen leveys uusilla, yhteensä n. 1 km voimajohtoreiteillä on noin 42 metriä leveä johtoauea ja sen molemmin puolin 10 metriä leveät reunavyöhykkeet. Johtoreitit, käytettävät rakennerratkaisut, pylvästyyppit ja tarvittavat johtoalueet selviävät yksityiskohtaisesti vasta yleissuunnittelun kuluessa, eikä tarkempia selvityksiä tältä osin voi vielä antaa.

Tarvittavien lisäselvitysten ja maastotutkimusten perusteella määritetään se johtoreitti, jolle lunastuslupaa haetaan, sekä suunnitellaan pylväiden tarkka sijainti ja yksityiskohdat. Myös johtojärjestelyiden aiheuttama mahdollinen muutostarve olemassa olevaan lunastukseen tarkentuu suunnittelun edetessä.

Tutkimustoiminta

Ennen kuin maastotöihin ryhdytään, alustavilta johtoreiteiltä selvitetään kiinteistöt, joiden kautta johtolinjaa on tarkoitus tutkia. Tutkimuksista tiedotetaan kiinteistöjen omistajille. Tutkimuksen aikana maastossa mitataan ja selvitetään voimajohdon suunnittelun ja johtoalueiden käyttöoikeuksien perustamisen kannalta tarpeelliset asiat, kuten maanpinnan muoto, johdon suunnitteluun vaikuttavat seikat sekä kiinteistörajat. Suunnitelluilta pylväspaikoilta tutkitaan maaperän kantavuus kairamalla.

Maastotutkimusten yhteydessä ei tehdä peruuttamattomia toimenpiteitä, ts. ei mitään sellaisia toimia, joiden jälkeen olosuhteita tutkimusalueella ei olisi mahdollista

17.10.2023

MML 97104/03 04/2023

palauttaa ennalleen. Ainoa konkreettinen maastotoimenpide on uuden johtoreitin keskilinjän merkitseminen maastoon puukepein, jolloin puustoa joudutaan poistamaan johdon keskilinjalta noin yhden metrin leveydeltä. Tällöin kaadetaan ja raivataan kasvillisuutta vain niin leveänä kuin se maastomittausten onnistumisen kannalta on tarpeellista. Kaadetut puut jäävät maanomistajalle, mutta tutkimuksen suorittaja kuutioi ja korvaa ne täysimääräisinä. Lunastuslain 84 §:n 2 momenttiin viitaten maastotoissa ei tässä vaiheessa tehdä sellaisia toimenpiteitä, joissa kiinteistöjen käyttö vaikeutuisi merkittävästi. Tutkimuksia tehtäessä tutkimusryhmät käyttävät alueen tiestöllä kulkemiseen henkilö- tai maastoautoa. Tiealueiden ulkopuolella liikutaan yleensä telavarusteisella maaperätutkimusvaunulla, mönkijöillä sekä jalan.

Tutkimuksen edetessä johtoreitti tarkentuu. Tällöin muutoksista tiedotetaan myös mahdollisille uusille kiinteistöjen omistajille maastotutkimuksista lain edellyttämällä tavalla.

Tutkimuslupa ei anna johtohankkeen toteuttajalle oikeutta rakentaa johtoa. Tutkimuslupa oikeuttaa ainoastaan tutkimaan maastoa johdon tarkempaa suunnittelua varten. Vasta valtioneuvostolta anottava lunastuslupa antaa oikeuden toimeenpanna lunastustoimitus, jossa suoritetaan johtoalueen haltuunotto ja sen myötä oikeus johdon rakentamiseen. Ennen lunastuslupan myöntämistä johtohankkeen toteuttaja on velvollinen kuulemaan kuntia, ELY-keskuksia ja maakuntaliittoa sekä kaikkia niitä maanomistajia, joita hanke koskee. Heille tulee antaa mahdollisuus lausua mielipiteensä hankkeesta ja nämä lausunnot liitetään valtioneuvostolle osoitettavaan lunastuslupahakemukseen.

Hakija toteaa Fingrid Oyj:n olevan vakavarainen osakeyhtiö, ja pyytää yhtiön vapauttamista LunL:n 84 §:n 3 momentissa mainitun vakuuden asettamisesta.

Alustavan aikataulun mukaan voimajohdon rakentamisen edellyttämät maastotutkimukset ja yleissuunnittelu tehdään vuonna 2023-2024. Hankkeen rakentaminen ajoittuu vuosille 2024–2025 ja käyttöönotto vuodelle 2025. Voimajohtohankkeen lunastusmenettely ajoittuu vuodelle 2024 ja hakkuutyöt talvelle 2024.

KUULEMINEN JA MUUT SELVITYKSET

Maanmittauslaitos on ilmoittanut alkuperäisen hakemuksen vireilläolosta Maanmittauslaitoksen verkkosivulla (www.maanmittauslaitos.fi/kuulutukset) 7.9.-16.10.2023 sekä Kankaanpään Seutu- sanomalehdessä 14.9.2023. Hakemusasiakirjat ovat olleet Maanmittauslaitoksen verkkosivulla nähtävissä ja saatavissa Maanmittauslaitoksen kirjaamosta tilaamalla ja niihin on ollut mahdollista tutustua Maanmittauslaitoksen palvelupisteissä. Alkuperäisen hakemuksen kuulemiseen oli varattu aikaa 16.10.2023 asti.

Määräaikana ei ole annettu lausuntoja.

ASIAN RATKAISU

Maanmittauslaitos toteaa, että lunastuslaissa ei ole selkeästi säädetty tutkimuslupan myöntämisen edellytyksistä. Oikeuskäytännössä (KHO 13.6.1990/2041) on tutkimuslupan edellytysten katsottu täyttyvän, kun tutkimuslupaa koskeva hanke saattoi lunastuslain 4 §:ssä tarkoitetulla tavalla olla yleisen tarpeen vaatima ja kun tutkimus oli tarpeellinen lunastuksen toimittamisen selvittämiseksi.

17.10.2023

MML 97104/03 04/2023

Lunastuslain 4 §:n mukaan lunastaa saadaan, kun yleinen tarve sitä vaatii. Lunastusta ei kuitenkaan saa panna toimeen, jos lunastuksen tarkoitus voidaan sopivasti saavuttaa jollain muulla tavalla taikka jos lunastuksesta yksityiselle edulle koituva haitta on suurempi kuin siitä yleiselle edulle saatava hyöty.

Lunastuslaissa ja oikeuskäytännössä on lähdetty siitä, että väylämäiset infrastruktuurihankkeet pääsääntöisesti täyttävät yleisen tarpeen edellytyksen. Tässä tapauksessa suunnitellaan 400 kV:n voimansiirtoreittiä.

Tutkimuslupa oikeuttaa vain tutkimuksiin toisen omistamilla kiinteistöillä ennen myöhemmin tapahtuvaa lunastusta.

Maanmittauslaitos katsoo, että tutkimuslupahakemuksessa mainittu hanke täyttää lunastuslain 4 §:n yleisen tarpeen vaatimuksen, eikä muutakaan estettä tutkimusluvan myöntämiselle ole.

Päätös

Maanmittauslaitos myöntää hakijalle tutkimusluvan tutkimuslupahakemuksen 28.7.2023 kuvassa 1 rajatulle alueella.

Sovelletut lainkohdat

Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta (603/1977) 84 §.

LUPAEHDOT

1. Lupa on voimassa kolme vuotta luvan myöntämispäivästä lukien.
2. Hakijan on vähintään seitsemää päivää ennen tutkimuksen aloittamista annettava tavallisena tiedoksiantona tieto niille kiinteän omaisuuden omistajille ja käyttöoikeuksien haltijoille, joiden osoite tiedetään. Muille tutkimuksen aloittamisesta on annettava tieto yleistiedoksiantona, joka on julkaistava siten kuin kunnalliset ilmoitukset on kyseisessä kunnassa julkaistava. Kopio tutkimuslupapäätöksestä on toimitettava sille, joka on sitä pyytänyt.
3. Tutkimus on suoritettava välttämättä tarpeettoman haitan ja vahingon aiheuttamista.
4. Vahinko, jota ei ole tutkimukselle varatun ajan loppuun mennessä korjattu, ja haitta on viipymättä korvattava. Jollei korvauksesta sovita, on korvausvaatimus esitettävä lunastustoimituksessa, jos lunastus on määrätty toimeenpantavaksi, ja muussa tapauksessa vaatimuksen esittäjän tai tutkimuksen suorittajan hakemuksesta pidettävässä toimituksessa, jossa soveltuvin kohdin noudatetaan, mitä lunastustoimituksesta säädetään. Toimitusta on haettava vuoden kuluessa tutkimukselle varatun ajan loppumisesta ja määräyksen sen toimittamiseen antaa Maanmittauslaitos.
5. Hakija vapautetaan Lunastuslain 84 §:n 3 momentissa mainitun vakuuden asettamisesta.

LAINKOHDAT

Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 84, 85, 86 ja 88 §:t.

17.10.2023

MML 97104/03 04/2023

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tästä päätöksestä tehtävä valitus ei estä tutkimuksen suorittamista, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Reijo Hautamäki (*allekirjoitettu sähköisesti*)
Vastuualuepäällikkö

Eija Onali (*allekirjoitettu sähköisesti*)
Maanmittausinsinööri (DI)

Maanmittauslaitos

JAKELU

Fingrid Oyj
Maanmittauslaitoksen verkkosivu: <https://www.maanmittauslaitos.fi/kuulutukset>
Kankaanpään Seutu-sanomalehti

17.10.2023

MML 97104/03 04/2023

VALITUSOSOITUS

Päätöksen tiedot

Maanmittauslaitoksen 17.9.2023 antama päätös luvasta tutkimuksen suorittamiseen, asiainnustus MML 97104/03 04/2023

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava hallinto-oikeudelle määrääjän kuluessa ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päätymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen tai ne voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköpostina. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Muutoksenhakuasiakirjojen lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla.

Turun hallinto-oikeus
Postiosoite: PL 32, 20101 Turku
Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, 20101 Turku
puhelin 029 56 42410 (asiakaspalvelu/kirjaamo)
faksi 029 56 42414
sähköposti turku.hao@oikeus.fi
aukioloaika: ma-pe klo 8:00-16:15

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on mainittava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- tämä valitusosoitus tai sen jäljennös
- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta, ellei se käy ilmi tästä valitusosoituksesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole toimitettu viranomaiselle.

Määräaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä kun ilmoitus luvan myöntämisestä on julkaistu Maanmittauslaitoksen verkkosivuilla <https://www.maanmittauslaitos.fi/kuulutus>. Jos määrääjän viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valitusasian käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu, jonka suuruudesta määrätään valtioneuvoston asetuksella. Voimassa olevat maksut selviävät Internet-osoitteesta: <http://www.oikeus.fi>